GAZETA KRAKOWSKA

Nro 18.

Z KRAKOWA DNIA 4 MARCA 1821 ROKU W NIEDZIELĘ

— *Z Krakowa.* —

M O W A

JW. Marszałka Seymu Rzeczypospolitey Krakowskiey, Senatora Mikołaia Hoszowskiego, miana przy zamknięciu Obrad Seymu na Sessyi dnia 9 Stycznia 1821 roku.

Szanowni Mężowie Prawodawcy!

Dzień ów, w którym podobało się światłu, mądrości i zaufaniu waszemu Mężowie Prawodawcy, powołać mnie iuż drugi raz do piastowania Marszałkowskiey Laski, tego zaszczytnego znaku dostoyności waszego Naczelnictwa; dzień ów mówię waszey naywyższey powagi, a moiey słuszney chluby, liczę między nayslodsze życia moiego chwile, moment zaś powołania mnie powtórnego na Urząd Senatora czasowego iednomyślnością głosów na dalsze lat cztery, spełnił moie życzenia, i podał mi sposobność na nowo pracowania około dobra kraiu, i zasługiwania sobie na dalszy szacunek współobywateli, na dalszą względność Izby Prawodawczey. — Za szczęśliwego zaiste poczytać się mogę, gdy zdołałem na nowo pozyskać zaufanie wasze; niemożna bowiem w wolnym konstytucyynym Narodzie, iakim go mieć chciały Naypotężnieysze trzy Nayiaśnieysze Opiekuńcze Dwory, zapragnąć wyższego zaszczytu nad pozyskanie zaufania Reprezentantów ludu, będących prawem tłómaczem iego woli. — Serce moie przeniknione iest dozgonną wdzięcznością, ku wam JWW. Reprezentanci, i oraz przeięte naygorliwszą chęcią ścisłego dopełnienia obowiązków na mnie przez was włożonych. — Prześwietna Izbo! właśnie w tey chwili, w którey mam szczęście złożyć Jey nayczulsze moiey wdzięczności, i moiego prawdziwego podziękowania wyrazy, za okazane ku mey osobie nowe waszey Łaski dowody, sądzę z samego powołania bydź moim obowiązkiem, wystawienia wam Mężowie Prawodawcy w krótkiey treści cały obraz tegorocznych Obrad Seymowych i tak:

Nayprzód Używaiąc dostoynia atrybucyi służących sobie z mocy Artykułu X. Konstytucyi, raczyliście mianować Senatora czasowego, Sędziów Pokoiu, Sę-

dziów obu Trybunałów i Członka z szanownego waszego grona maiącego zasiadać w Wielkiey Radzie Uniwersytetu Jagiellońskiego, któremu styr iest powierzony w czuwaniu nad tem wszystkim, co się tycze wychowania, instrukcyi i oświecenia w Narodzie.

Powtóre. Z pomiędzy 23 proiektów do nowych Ustaw przez Wysoki Rządzący Senat, pod decyzyią waszego światła przedstawionych, zostawiwszy 9 dalszemu namysłowi i doyrzalszey rozwadze przyszłych Reprezentacyy kraiowych, podobało się mądrości waszey zamienić w Ustawy obowiązuiące proiekta w liczbie 14. iak następuie:

1) Proiekt do ustawy zakreślaiącey prawidła alienowania, obciązania i użytkowania z dochodów Instytutów Korporacyiów i Gmin.

2) Proiekt do ustawy rozciągaiącey rygor prawa Seymowego z dnia 15 Grudnia 1818 roku co się tycze sprzedarzy domów spustoszałych, na place puste pod zabudowania kwalifikuiące się.

3) Proiekt do prawa przywracaiącego opłatę stępla od Aktów dobrey woli przez Obywateli Królestwa Polskiego przed Notaryuszami Wolnego Miasta Krakowa zeznawanych, a to w celu zaprowadzenia tey wzaiemności, iż stępel opłacony w iednym z tych dwóch państw niema podlegać, iak dotąd powtórney opłacie.

4) Proiekt do prawa urządzaiącego Kunsztu, Rzemiosła i Professyie.

5) Proiekt do ustawy oznaczaiącey podział spadku po Duchownych bez Testamentu zmarłych, a dążących do uposażenia Kościołów i Szpitalów w Wolnem Mieście Krakowie i iego Okręgu.

6) Proiekt do ustawy rozciągaiącey kary pieniężne na opieszałych Opiekunów w przystępowaniu do spisania Inwentarzów Mass spadkowych.

7) Proiekt do ustawy przenoszącey Zgromadzenie Panien Koletek do Klasztoru Panien Bernardynek S. Józefa.

8) Proiekt do ustawy nakazuiącey extamer acyią funduszów należących do Kanoniów Krzeszowickiey i Karniowskiey.

9) Proiekt do ustawy nakazuiącey wypłatę roczney Kompetencyi w kwocie 676 złp. dla Prześwietney Kapituły Katedralney Krakowskiey z części zainkamerowaney wsi Narodowey Węgrzce.

10) Proiekt do ustawy umarzaiącey Inexigibilia.

11) Proiekt do ustawy zaprowadzaiącey ścisłą wzaiemność względem obcych i dwukraiowych obywateli w poszukiwaniu hypotecznych należytości z powodu ustałego w tym kraiu Moratorium.

12) proiekt do ustawy czyniącey ulgę w podatku podymnego dla Włościan, a dla miast w podatku Osobisto Klassyczno-Przemysłowym.

13) Proiekt do ustawy przeznaczaiącey zapisy pobożne pod ogólnym nazwiskiem Ubogich poczynić się mogące, na rzecz ogólnego Domu Schronienia Ubogich.

14) Proiekt do ustawy tyczący się urządzenia wolności handlu i kongregacyi Kupieckiey.

Tak iest zaiste Szanowni Mężowie Prawodawcy! iak długo was do tey Świątyni Obrad Seymowych ieden zamiar, to iest radzenia około dobra powszechne-

go bez względu na własne widoki, sprowadzać; iak długo ieden duch z Senatem Rządzącym łączyć, i te dwie Nayważsze i nayszanownieysze w kraiu Władze na wzaiem ożywiać będzie, tak długo pewnemi bydź możemy tego zbawiennego skutku, że prace Izby Prawodawczey pożytecznemi będą dla dobra kraiu.

Co się tycze moiey osoby, czyli i iak dalece odpowiedziałem zaufaniu waszemu w kierowaniu obrad Seymowych ocenienie tego przedmiotu zostawiam waszemu światłu i waszemu JJWW. Reprezentanci przekonaniu, bo sama nawet skromność niedozna wała dalszego tey rzeczy rozbioru: to tylko z mey strony publicznie wyznać winienem, że ieżeli przez czas obrad Seymowych potrafiłem utrzymać się w konstytucyynym Zakresie działania Marszałkowskiego, tedy to winienem przypisać waszemu JJWW. Reprezentanci obszernemu światłu, waszey z doświadczenia czerpaney Mądrości, którąście mnie we wszystkim dzielnie wspierać raczyli. — Wszystko to co na posiedzeniach Seymowych dla szczęścia, spokoyności i bezpieczenstwa Rzeczypospolitey Krakowskiey zbawiennie uchwalonym zostało, iest owocem waszey JJWW. Reprezentanci Obywatelskiey o dobro powszechne gorliwości, i usiłowań Rządzącego Senatu, niemaiącego żadnego innego interessu nad interes pomyślności Narodowey; ieżeli zaś w czym zboczyłem od przepisanego porządku w moim działaniu, tedy nieraczcie uchybienia mnie kłaść na rachunek moiey iakoby umyślney niechęci, ale raczey na karb moiey niewinney pomyłki. — Przy stanowieniu nowych Ustaw dla kraiu zbawiennych, dowiedliście nie słowy lecz czynami waszemi JJWW. Reprezentanci; iż do zdan waszych żaden przesąd, i żadne stronnictwo własnego interessu wpływu niemiały; owszem śmiało, otwarcie i z uwielbieniem w obliczu całego świata wspomnieć tu muszę, żeście się wzniesli nad wszystkie przesądy i wady prawodawstwa, gdy znosząc Moratorium przywróciliście kredyt publiczny i zatamowany bieg sprawiedliwości z całym blaskiem i świetnością, iaka iey przystoi. Tu daliście przykład tegoczesnym i przyszłym pokoleniom wprawdzie bardzo smutny ale nieubłaganey sprawiedliwości; tu staliście się wzorem dla innych Narodów, gdy poświęcaiąc własny interes, interessowi publicznemu, sami z siebie dobrowolną zrobiliście ofiarę dla dobra powszechnego. Niewątpię bynaymniey, iż każdy z was JJWW. Reprezentanci, oddalaiąc się z tey Swiątyni prawdy do domowego zacisza, zaniesie z sobą chlubne świadectwo dopełnionego obowiązku w własnym przekonaniu że nie zawiódł zaufania swoich Komitentów, tylko bowiem świadectwo własnego przekonania o dobrym przysłużeniu się kraiowi, bez względu na własny interes, iest prawdziwą i naypięknieyszą serc Obywatelskich nagrodą.

Tym sposobem oddawszy hołd należny moiego uszanowania tak całey zgromadzoney Izbie w ogólności, iako też każdemu iey szanownemu Członkowi, obracam teraz głos móy do Was JJWW. Assessorowie i Sekretarzu Seymowy, tudzież JJWW. Delegowani z Senatu, którzy w naykrytycznieyszych chwilach moiego urzędowania raczyliście mnie dzielnie wspierać waszym głebokim światłem i mądremi radami. Jeżeli urzędowanie moie zachowało się w obrębach prawa, powagi i przystoyności, ieżeli niewyszły po

za sferę Konstytucyynego działania, tedy to w szczególności, winienem przypisać waszemu światłu i doświadczeniu.

Nayszczególniey zaś mniemam bydź moim obowiązkiem oddać sprawiedliwość Twoim zasługom w kraiu i Twoiey Obywatelskiey Cnocie JW. Reprezentancie i Prezesie Kommissyi Seymowo Skarbowey Florkiewiczu, niemniey wszystkim Członkom pod twoim mądrym styrem około stanowienia Budżetu i roztrząsania rachunków roczney Administracyi pracuiącym, prawdziwe uwielbienie; takie zaiste, który nietylko w naykrytycznieyszych czasach, kiedy ieszcze Statutu postępowania Seymowego niebyło, pierwsze łamałeś lody będąc Marszałkiem Seymu, ale kiedy i na tym Seymie, obstaiąc przy atrybucyi wolnego stanowienia Budżetu, prawo to utrzymałeś w całey iego świetności, dostał się w udziale ten zaszczyt bydź wzorowem Obywatelem. Zasłużyłeś sobie wraz z szanownemi Kolegami, którzy tak trudne z Tobą dzielili prace, na prawdziwy szacunek współczesnych i potomnych współobywateli naszych. — Co się zaś Ciebie tycze JW. Chwalibogewski, Sekretarzu Seymu i Prezesie Kommissyi Seymowo - Prawodawczey, wyznać szczerze muszę, iż wymowa moia iest zanadto słabą, iak żebym Cnocie, pracy i zasługom Twoim należną mógł kiedy oddać sprawiedliwość, dosyć gdy tyle nadmienię, iż Kommissya Seymowo - Prawodawcza, z godnych ze wszech miar szanownych i wprawie biegłych Mężów złożona pod Twoim Naczelnictwem przez cały czas trwaiących Obrad przykładnie pracuiąca, okryła się chwałą, zaś iako Sekretarz Seymowy iuż dawnego nabyłeś prawa do nieograniczonego szacunku, zasługom Twoim na tegorocznim Seymie położonym nowego znakomitego przydałeś blasku, a dawnieyszym włożyłeś Koronę Obywatelską; — Twoia bystra i nieporównana obiętość połączona z zdrowym rozsądkiem, Twoia szlachetna powolność połączona z powagą która zwykła zawsze znamionować znakomitego Męża, Twoia niewymowna zręczność połączona z dowcipem i prawdziwym talentem, Twoia uprzeymość w urzędowaniu połączona z roztropnością, zasługują na prawdziwe obywatelskie uwielbienie.

W Krakowie dnia 9 Stycznia 1821 r.

Hoszowski.

Z Wiednia d. 22 Lutego.

Podług gazety Laybachskiey pod d. 16 b. m. przybyli tam nadzwyczayny Poseł i pełnomocny Minister przy Dworze Berlińskim N. Króla obu Sycyliy, Xże Partanna, d. 12, a Jenerał major N. Króla Pruskiego Natzmer d. 14.

Z Paryża d. 14 Lutego.

Dziś odprawia się w Kościele S. Dyonizego żałobne nabożeństwo za duszę zamordowanego w dniu wczorayszym przed rokiem Xcia Berry, na które wezwał J. K. M. izby prawodawcze, aby wysłały deputacyie. Wczoray w Kaplicy Królewskiey i w Kościołach miasta odprawiały się iuż Msze żałobne — Dziennik Sporów proponuie: aby dom dawney opery nie był sprzedany, iak iest zamiarem, ale zamieniony został na pamiątkę pełnego ludzkości Xcia, który w nim życie utracił, na szpital i nazwanym był Berry. — P. de Jouffroy opowiada następuiącą anekdotę o ś. p. Xciu Berry: W zimie r. 1816 obdarty i na wpół przemarzły chłopiec prosił go na Elizeyskich polach o wsparcie, i na zapytanie do ko-

ga należy ? odpowiedział, że iestem synem poległego pod Waterloo kapitana. Gdy X e wyrzekł z gniewem: walczył więc za człowieka, który tyle nieszczęść na Francyią ściągnął, odpowiedział chłopiec: mój oyciec był ubogi, miał troie dzieci i nie posiadał nic więcey iak tylko swóy stopień. Natychmiast żałował Xże swoiego uniesienia; starał się głaskaiąc uspokoić chłopca, napisał sobie iego imie i mięszkanie iego matki, i opuścił go udarowaniem tymczasowo sztuką złota.

Chrzest Xcia Bordeaux nastąpić ma niezawodnie d. 3 Maia, w rocznicę powrotu Króla do Paryża.

Xże Broglie przybył niedawno o godzinie i w nocy do swoiego gabinetu, w którym czasie niespodziewał go się wcale iego kamerdyner i zastał go przepisuiącego swoie listy. Piszący padł na kolana i zeznał, iż od 6 lat prowadzi to uczciwe rzemiosło, nad którym go zastał. Xże przestał na odesłaniu swego wiernego sługi z listem do tego, który go używał, i zakończył list swóy temi wyrazy: "N. iest odtąd zupełnie do WPana rozrządzenia i możesz inną wynaleść mu służbę. Należą mu się za 6 miesięcy zasługi; uznaż więc WPan za słuszność, że go po zapłatę do niego odsełam.„

Od kilku dni ziawili się tu znowu kluciarze i niedawno mocno dwie kobiety skaleczyli.

Na' onegdayszem posiedzeniu izby Deputowanych żądał P. Chauvelin obiaśnienia względem postępowania Rządu Francuskiego co do Neapolu i kongressu Laybachskiego, wyrażaiąc obawę, iż Francyia może bydź przez tę koalicyią do woyny wciągnioną. Minister spraw zagranicznych odpowiedział na to: że Król tylko sam stanowić może względem woyny lub pokoiu; lecz że cała Europa wie, iż Król pragnie szczerze utrzymać pokóy. Dalszego wyiaśnienia nie dał Minister.

Z Londynu d. 13 Lutego.

Hr. Grey i Lord Holland zapowiedzieli d. 9 w wyższey izbie, iż dziś wniosą rzecz o rewolucyi Neapolitańskiey. Hr. Rosslyn doniósł atoli wczoray wyższey izbie, iż upoważniony iest od Hr. Grey uwiadomić Lordów, iż zapowiedziany przez niego na dziś wniosek względem rewolucyi Neapolitańskiey odkłada do przyszłego piątku. " Z pomiedzy różnych przyczyn, które przyiaciela moiego do tego znewalaią, wyraził Hr. Rosslyn, nayważnieyszemi są pochód woyska Austryiackiego i wtargnienie do wolnego i niepodległego kraiu. To nadzwyczayne zdarzenie pociągnąć za sobą może przerwanie pokoiu w całey Europie i w całym świecie.„ — Hr. Grosvenor mówił w naymocnieyszych wyrazach o tey sprawie — Margr. Landsdown doniósł, iż w następuiący piątek wniesie o wyznaczenie kommissyi względem obcego handlu.

Do izby niższey wniósł P. Rob. Wilson prośbę od 700 czeladzi professyi powroźniczey, w którey żalą się na nowo wynalezioną machinę, którą Diabłem nazywaią, gdyż pozbawia ich chleba. Ta machina, podług ich podania, za pomocą 6 lub 7 ludzi, odbywa zwyczayną 97 robotników pracę; proszą zatem, aby Kanclerz skarbowy zechciał poznać tego Diabła, i ieżeli go wypędzić nie może, przynaymniey obłożył go wielkim podatkiem.

Na zapytanie Lorda Russell, czyli Rząd odebrał kopiią oświadczenia woyny

przeciw Neapolowi, nie nastąpiła zaspokaiaiąca odpowiedziedź, ponieważ nie było Ministra Lorda Castlereagh, który choruie na podogrę.

P. Fran. Burdett skazany został za potwarczy list, który iak wiadomo dawniey napisał do obieraczów Westminsterskich na trzechmiesięczne więzienie w Kings-Bench i zapłacenie 2000 Fs. kary pieniężney. Wczoray zgromadzili się iego przyiaciele w gospodzie koronney i nietylko do niego adres, ale i złożenie 2000 Fs. na zapłacenie za niego kary uchwalili. P. Hobhouse mówił z tego powodu, iż P. Burdett bynaymniey nie żałuie, że wspomniony list napisał, i gotów to dziesięć tysięcy razy powtórzyć, gdyby tego okoliczności wymagały. Niema żadney wątpliwości, iż Król nie wiadomy iest stanu spraw publicznych. Niewiadomo ieszcze, czyli P. Burdett przyymie uchwaloną składkę, ponieważ dosyć iest bogaty.

Królowa przeieżdża się teraz codziennie. Obrońcy iey zaskarżyli redaktorów gazet Morning-Post i Gońca o spotwarzenie oney. Rozchodzi się także pogłoska, iż Królowa rozpocząć chce sprawę przeciw Hr. Liwerpool i Wielkiemu Kanclerzowi, ponieważ mowne przeciw niey mowy w wyższey izbie z powodu wniesionego billu kazali drukować i po kraiu rozesłali.

D. 4 Października opuścił Bonapartego służący Angielski, którego z sobą z wyspy Elby przywiózł. Na końcu tegoż miesiąca zachorował bardzo i kazał sobie wezykatoryie przyłożyć. Lubo bardzo niekontent iest z Włoskiego swoiego Lekarza Antomarchi, nie można go iednak nakłonić do zasięgnienia rady Angielskiego lekarza. Hr. Montholon pisał pod d. 6 Listopada do swey żony w Paryżu, iż Bonaparte pragnie, aby tam obrała dwie osoby, któreby zastąpić mogły iego i Hr. Bertranda. Do swey rodziny nie chce w tey mierze więcey się udawać, ponieważ posłała mu z Włoch samych głupich ludzi. Gdy kilka osób z okrętu Kapitana Spencer otrzymało od Bertranda pozwolenie widzenia ogrodu Bonapartego, zamknął on sam okienice swoich pokoiów, aby go widzieć nie mogły. Gubernatór Hudson Lowe nie chce przez Bertranda z Bonapartem rozmawiać, a ostatni nie chce się z nim iak tylko przez ostatniego porozumiewać. — Pani Bertrand (wyraża list prywatny z wyspy S. Heleny) odpłynie ztąd w Kwietniu dla wychowania swoich dzieci do Europy; mąż iey ieszcze tu pozostanie. Wypadek sprawy przeciw Królowey Angielskiey iest tu wiadomy. Nazwanie iey Królową iest tu przez Gubernatora za równą zbrodnią poczytane, iak nazwanie Bonapartego Cesarzem. Z tego powodu nie dopuszcza tu gazet ani Times, ani Morning-Chronicle.

Z Włoch d. 12 Lutego.

Gazeta Rzymska pod 10 b. m. zawiera odezwę wydaną pod d. 8 przez Kardynała Sekretarza stanu Consalvi w imieniu Oyca S. o wkroczeniu i przechodzie woysk Austryiackich przez kray Papiezki, w którey między innemi wyraża: "Jeżeliby z niedoścignionych wyroków Boskich ludy Włoskie doznać musiały przykrych klęsk woyny, Oyciec S. iako widoczna Głowa Kościoła i iako prawdziwy zawsze Xiąże Pokoiu, zachowa iak dotąd ścisłą neutralność względem wszystkich narodów. Gdy jeograficzne położenie kraiu Papiezkiego iest takiem, że obce woyska koniecznie przezeń przechodzić muszą, nie mógł się zatem Oyciec S.

tem oprzeć, warował sobie iednak, ażeby przy tem niedozwonem przechodzie iakie bądź obce woyska sumiennie zachowały uznaną przez wszystkie Mocarstwa neutralność; ażeby władze duchowne i cywilne w sprawowaniu swoich obowiązków niedoznawały naymnieyszey przeszkody; ażeby własność maiątków i osób nayukochańszych iego poddanych i wszystkich cudzoziemcow, którzy w spokoynych kraiach iego gościnności doznaią, świętobliwie szanowaną była; i gdy nie mogąc się oprzeć przechodowi woysk przez wiele miast i prowincyy kraiu swoiego, ażeby stolica świata Katolickiego, gdy niema tey koniecznoey potrzeby, wolną zupełnie była od tego przechodu. Pod takiemi tylko warunkami zezwolił Oyciec S. na przechod obcych woysk, które za przyiacielskie uznaie, przez kraie swoie, które inaczey musiałby oddać pod opiekę wysokich Mocarstw, i t. d.,,

Podług doniesień z Bononii dowodzący idącem przeciw Neapolowi Ces. Austryiackiem woyskiem, Jenerał jazdy Baron Frimont, przybył tam dnia 9 a dnia 12 rano wyiechał do Florencyi. Przechód woyska przez to miasto trwał nieustannie przez dni kilka. Przez Modenę przechodziły także od 7 ustawicznie woyska, które przeprawiły się przez Po pod S. Benedetto. — Gazeta Florencka donosi, że dnia 12 przybyła tam przednia straz pierwszey kolumny woyska Austryiackiego w liczbie 6000 piechoty i 2000 jazdy, która d. 13 udała się w dalszą drogę do Sieny. Słychać, iż 5 lub 6 podobnych kolumn przez to miasto przechodzić będzie. Jnny korpus Austryiacki udał się drogą ku Marchiiom. — (Podług Berlińskiey gazety liczba woyska Austryiackiego we Włoszech wynosi 100,000 ludzi, w którem znayduie się 30,000 jazdy i 600 dział.)

Minister Neapolitański Xiąże de Gallo przeiechał w nocy z dnia 7 na 8 przez Rzym z Laybach do Neapolu.

Na wyspie Zante (iedney z 7miu wysp) nastąpiło dnia 29 Grudnia o godzinie 4 i 5 minutach zrana na 3 zawody trzęsienie ziemi, z których ostatnie naywięcey zrządziło w mieście szkody. Liczbę uszkodzonych lub obalonych gmachów podaią do 1000. Ośmiu ludzi poległo pod gruzami, wiele iest pokaleczonych lub choruie z przestrachu. Po południu po gwałtownem wietrze z gradem nastąpiła tak wielka uliwa, że woda płynęła strumieniami z pagorków do miasta, wiele domów i 9 ludzi do morza zabrała. Dnia 7 Stycznia nastąpiło drugie, ale słabsze trzęsienie, które więcey wewnątrz wyspy niżeli w mieście czuć się dało. Tama przy porcie miasta zaklękła się o 2 stopy. Kompania officerow Angielskich zebrana na wesoły obiad, zaledwo dnia 29 salą opuściła, gdy zawalił się cały dom. Na Korfu czuć się tak e dało trzęsienie ziemi, ale daleko słabsze. — Wyspa Zante liczy do 50,000 powiększey części Greckich mieszkańcow.

Statek z Preveza przybyły głosi, iż 7000 Greków, którzy przy oblężeniu cytadeli Janiny użytemi byli, opuścili woysko Tureckie i przeszli do Ali Baszy. Potwierdza się także, iż z mieszkańcami Suli, z któremi dawniey tak okrutnie się obchodził, połączył się i dali sobie nawzaiem zakładników. W liczbie 5000 ludzi zabrali oni potem 200 mułów wie-

zących żywność i potrzeby woienne dla woyska Tureckiego i straż tego konwoiu wycięli.

Z Madrytu d. 1 Lutego.

Człowiek, który na posiedzeniu Stanów ukradł iedn emu z deputowanych 2 piastry, został przez sąd na 10cioletnie kaydany skazany z zagrożeniem postradania głowy za powtórzeniem.

Gazeta rządowa z d. 31 zawiera urządzenie Amerykańskiey narodowey gwardyi.

Obszerne posiadłości zakonu Karfuzów w Xeres wystawione niedawno zostały na sprzedarz. Klasztór sam z okolicami i gruntami szacowany iest 7 mill Fr.

Oprócz posłów w Londynie, Paryżu, Neapolu, Wiedniu, Berlinie i Petersburgu ma ieszcze bydź przy tych Rządach do dwóch lat 6 woyskowych wysokich urzędników umieszczonych, z których każdego rocznie utrzymanie kosztować będzie 5200 pesos i 30 realów na milę kosztów podróży.

D. 30 Stycznia odkryła Policyia autora pisma: "Odezwa prawdziwego Hiszpana, &c.,, Nazywa on się X. Vinuesa, iest honorowym kapelanem Króla i Arcydziekanym Tarazony. Dway iego krewni, drukarz i student zostali razem z nim uwięzionemi. W iego mieszkaniu znaleziono oryginał tey odezwy i kilka odbiciów, które były do kilku osób zakopertowane. Gdy d. 31 Stycz: doszła wiadomość o uwięzieniu tego Xiędza do kawiarni Fontana d'Oro, mowcy tey kawiarni weszli na stoły i krzyczeli do zgromadzonych gości: "Dozwolą zapewne wymknąć się mu wraycy; połączmy się więc bracia i żądaymy od municypalności, aby sprawiedliwość była wymierzoną.,, Na ten krzyk gromadził się lud kupami do municypalności. Władza ta nie zaniedbała usłuchać głosu ludu, kazała podwoić straż przy więzieniu Vinuesa i napisała w naymocnieyszych wyrazach przełożenie do Króla, w którem między innemi wyraziła: Cośmy pod d. 22 Listopada do W. K. Mci napisali, aż nadto się potwierdza, że zewnątrz W. K. Mci pałacu wychodzi wszystek nieład, a przynaymniey powiększey części podług mniemania ludu. Dopokiż dobrzy obywatele żyć będą w tey niespokoyności? Kazaliśmy podwoić straż około więzienia winnego; lecz to iest tylko środkiem ostrożności, ale nie uprzątnieniem złego. Lud sądzi, iż wszystkie zaburzenia pochodzą z iednego i tego samego gniazda, a to istnieie bezkarnie. Gniazdo to składa się z garstki osób bez cnoty, bez religii i bez oyczyzny, które niezmordowanie pracuią nad przywróceniem tyranii i samowładności.... Coż Naród myślić ma o tęgości Rządu, ieżeli tak sromotne czyny bezkarnie uchodzą? Municypalność uprasza zatem W. K. Mci, abyś nakazał skutecznie i szybko użyć ustaw.,, — Jakoż Ministeryium nakazało przyspieszyć sprawę X. Vinuesa. Dzienniki Ministrowskie zgadzaią się, że iego pismo sprawiło wielkie wrażenie na mniemaniu publicznem, które między innemi wyraża: "Nie chcemy ani despotyzmu, ani nieładu; nie chcemy Camarillów, ani też buntowniczych Stanów. Potrzebuiemy wolnego i narodowego Rządu, osadzonego na dawnych naszych urządzeniach i S. Religii naszey!,,

DODATEK DO №ro 18. GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 4 MARCA 1821 ROKU W NIEDZIELĘ

Z Austryi d. 11 Lutego.

Sądzą, iż odpowiedź z Neapolu na zawiezione przez Xcia de Gallo propozycyie około 18 b. m. nadeyść może do Laybach. Tymczasem woyska zbliżą się zapewne do granic Neapolitańskich.

Z Neapolu d. 22 Stycznia.

Xże Rejent zatwierdził d. 21 Stycznia zmienioną przez parlament konstytucyą Hiszpańską, która nosi tytuł: "Statuto del Regno.,, Przesełaiąc tę sankcyionowaną konstytucyą parlamentowi, dołączył do niey następuiące pismo: "Mości Panowie Deputowani do narodowego Parlamentu! Rozważyłem konstytucyą, którą parlament stósownie do moich uwag pod d. 1 Stycznia względem zmiany niektórych artykułów ułożył. Zatwierdziłem nową tę pracę, dla dania narodowi widocznego dowodu żywey mey chęci zaprowadzenia bez zwłoki w zupełności politycznej naszey konstytucyi i zapewnienia przez to iego szczęścia. — W Neapolu d. 29 Stycznia 1821.

(podp:) *Franciszek.,,*

Xże Rejent oświadczył wysłaney do niego d. 27 Stycznia deputacyi od parlamentu, że d. 31 Stycznia osobiście zakończy posiedzenia parlamentu; lecz pragnie, aby członki iego pozostały w Neapolu i nietylko przygotowywały prace do przyszłych posiedzeń, ale w mogących wydarzyć się wypadkach Rząd swoią radą wspierały.

Tuteyszy Dom kupiecki Welz i Viollier ofiarował dostarczyć kraiowi 11,230,000 dukatów pożyczanym sposobem powiększey części z zagranicy na 7½ od sta. — Z prowincyi Salerno nadeszły tu znaczne ofiary w broni, mundurach i gotowiźnie.

D. 28 Stycznia Xże Rejent lustrował na placu di Chiaia, przeszło 12 batalionów piechoty, 2 pułki lekkiey jazdy, 1 pułk dragonów gwardyi narodowey i ubraną iuż i uzbroioną część legionów prowincyi Neapolitańskiey. Wszystkiem tem woyskom rozdane zostały szyte przez Xiężnę Elżbietę i w tem mieyscu poświęcone chorągwie, które noszą napis: "Walecznym obrońcom Króla, Konstytucyi i oyczystey niepodległości.,,

DONIESIENIA

Archiconfraternia Miłosierdzia i Banku Pobożnego

W roku 1584 przez X. Piotra Skargę w Krakowie założona, stosownie do zwyczaiu przyiętego, mieszcząc tu dla wiadomości powszechney, Billans z funduszów, któremi iest uposażona, sądzi tylko obowiązkowi swemu zadosyć uczynić, gdy Szanowney Publiczności, która Starożytny ten Zakład dobrodzieystwy swemi wspierać nie ustaie, tak z Przychodu iak Rozchodu wszelkiemi szczegółami usprawiedliwia się i to w następuiący sposób:

DOCHOD

	Złpol.	G.
Roku zeszłego w Dodatku do Gazety Nr. 10 okazaliśmy, że w Kassie z ostatnim dniem Grudnia 18 9 roku gotowych pieniędzy zostało	3354	7
Wciągu Ośmset dwudziestego roku wpłynęło		
W Prowizyi od Kapitałów na Jałmużnę lokowanych . Złp 8748 gr. 19		
Jałmużna przez Braci złożona . . . . . — 897 — 20		
W Prowizyi od Kapitałów na posagi przeznaczonych . — 1262 — 2		
Czynsze z Kamienicy Bractwa Miłosierdzia . . — 1188 —		
W Prowizyi od Kapitałów na Nabożeństwo lokowanych — 530 —		
W Prowizyi od Kapitałów na podrzutki lokowanych . — 400 —		
W Prowizyi od Kapitałów na Szpitale przeznaczonych . — 1575 — 10		
Z Funduszów na pomnażanie i utrzymywanie Banku . — 3246 — 29		
Z sprzedaży nowo drukowaney Ordynacyi Bractwa . — 180 —		
Z Koncertu przez Panią Catalani dla ubogich danego . . — 409 — 3		
Z Kapitałów bez prowizyi dla Banku hipotekowanych . — 663 — 19		
Wpłynęło więc w roku 1820 do Kassy Bractwa Miłosierdzia ogółem	19101	12
Summa zł: pol:	22455	19

BILLANS BANKU

STAN BIERNY

	Złpol.	G.
W Roku zeszłym okazano, że Stan Banku Pobożnego wynosił Zło: Pol:	79589	14
Od czasu tego na pomnożenie iego wpłynęło		
W Prowizyi od Kapitałów dla Banku lokowanych	1455	6
Summa Zł. pol:	81044	20

W Krakowie dnia 31 Grudnia 1820.

Maciey Stummer, *Radzca delegowany.* X. Dzianott, *R. delegowany.* Jan Nowicki, *R. delegowany* X. Olszycki, *R. delegowany.*
X. Łancucki, *Archipr. Protektor. Prezyduiący m. p.*
Piekarski, *Starszy Bractwa.*
Nikorowicz, *Radzca.* Woyciech Mączeński, *Radzca.* M. Kirchmaier *Radzca.*

MIŁOSIERDZIA

ROZCHOD		Złpo.	Gr.
Jałmużna 50 Osobom miesięcznie wyznaczona . . .	Złp. 5314 gr.		
Jałmużna dla 783 osób przez Sessye uchwalona . .	— 5230 — 17		
Dwudziestu pięciu Pannom w posagach wypłacono .	— 1100 —		
Szpitalom Krakowskim stósownie do woli ś. p. Iana Tarła	— 1946 — 4		
Ubogim Klasztorom rozesłano	— 150 —		
Z funduszu ś. p. Kirchmajera dziesięciu podrzutkom rozdano	— 570 —		
Na Jałmużny wydano ogołem		14310	21
Na pomnożenie Banku zaliczono do Sklepów	Złp. 1455 gr. 6		
Zwrocone do Banku od dłużnika odebrane	— 663 — 19		
Ogołem Bankowi zaliczono		2118	25
Na Nabożeństwo wydano	Złp. 606 gr.		
Pensye Pisarzom i Brackiemu	— 2483 —		
Reparacya Kamienicy i podatki	— 746 — 18		
Wydatki potoczne w Bractwie i Banku Pobożnym .	— 375 — 15		
Expens z całego roku wynosi ogołem		4211	3
Delegacyia lustruiąc rachunki zastała w Kassie gotowych pieniędzy		1815	
Summa Złpol.		22455	19

POBOZNEGO

STAN CZYNNY	Złpol.	Gr.
Delegacya z zedłszy do Komór fantowych w pieniądzach zastała .	7214	20
W Sklepie Kleynotowym znalazła fanty na które dano . .	36426	
W Składzie Sukiennym spisała Zastawy na które wypożyczono .	4277	16
W Kapitałach hipotekowanych	27088	10
W Prowizyi z roku bieżącego i dawnieyszych zalegaiącey . .	3538	4
W Długach hipotekowanych iednak bez prowizyi na raty podzielonych	2500	
Summa Złpol.	81044	20

UWAGA. Zastawiaiących 1280 osób a wykupuiących 1150 w r. b. było. Między wykupuiącemi są iednak i te policzone, za które Anonim 150 Złp. do Banku przysłał, a ubostwu bezpłatnie fanty wydać poruczył. — Bugaiski *Sekretarz*. Ignacy Mączeński, Peszka, Szymon Benda, X. Bachowski, Józef Zamoyski, Paweł Prawdzicki, Andrzey Auer *Wizytatorowie*. Jakób Mączeński, X. Łagowski *Pisarze*. Myszkowski *Brat*.

TEATR NARODOWY.

Dziś w Niedziele to iest: dnia 4 Marca r. b. dana będzie nowa Komedyia w 1 akcie z francuzkiego P. Picard przetłómaczona, pod nazwiskiem: *Tak Swiat idzie.* — Poczem nastąpi nowa Komedyio-Opera w 1 akcie z francuzkiego przez P. Zółkowskiego przetłómaczona, pod nazwiskiem: *Wdzięczny Afrykanin.*

Dziś także dana będzie 8ma *Reduta*, czyli: *Bal maskowy* w pałacu pod Krzystoforami Nr. 358 na pierwszym piętrze.

Uwiadomienie. — Prześwietna Publiczności! — Czy może bydź dla Człowieka miiszy i przyiemnieyszy Zawód iak w poświęcaniu się dobru powszechnemu. — Ktokolwiek przedsiębierze iakie dzieło, czyliż niema dosyć w korzyści, gdy uyrzy swoie chęci, swoie prace w prawdziwey postawione wartości. — A Samolub tylko prożności uwiedziony cieniem, niepotrafi zapewne do zamierzonego zawinąć Portu.

Pewny z JWnym Saenmah Hrabią Szwedzkim z Warszawy do Krakowa z dnia 13 na 14ty Września r. z. przybyły, życzący sobie poświęcić się usługom prywatnego uczenia Młodzieży w domu Rodzicielskim, gdziekolwiek bądź na Prowincyi; posiadaiący następne umieiętności:

1) Język Polski iako rodowity.
2) Język Niemiecki.
3) Język Francuzki, iako nabyty doskonale.
4) potrzebne wiadomości Arytmetyki.
5) Rysunki.
6) Wiadomości polityczne tyczące się Ekonomiki. — Uwiadomia ninieyszem Prześwietną Publiczność, że komukolwiek mógłby służyć swoiemi chęciami, zechce się zgłosić do Redakcyi Gazety, a tam potrzebną poweźmie wiadomość, lub też na placu S. Szczepana pod N. 131.

W moc Rezolucyi W. Ostaszewskiego Sędziego Delegowanego dnia 21 Listopada 1820 roku wydaney, pozwolenie zapozwania Wierzycieli do klassyfikacyi ceny szacunkowey za Kamienicę tu w Krakowie pod L. 19 i 51 stoiącą na licytacyi przedaną zebraney udzielaiącey.

Na żądanie JW. X. Dzianotta Sędziego Pokoiu Kanonika Sandomirskiego, tu w Krakowie w Kamienicy swey własney pod L. 10 mięszkaiącego, Klassyfikacyią Wierzycieli popieraiącego, od którego w Sądzie stawać będzie W. Adam Krzyżanowski P. O. D. Patron w Krakowie pod L. 561 zamięszkały.

Ja Ignacy Życki Woźny Trybunału I. Instancyi Wolnego Miasta Krakowa i iego Okręgu nominowany przez Wysoki Senat Rządzący dnia 11 Grudnia 1818 roku do L. 3822 w Krakowie przy ulicy Kanoniczey pod L. 176 zamięszkały.

W Jmieniu Prawa i Sprawiedliwości. Zapozwałem Wierzycieli hipotecznych i przywiley maiących, znanych w mieyscu ich rzeczywistego lub obranego zamięszkania, tudzież wszystkich Wierzycieli z Jmienia przezwiska, tudzież mieysca zamięszkania niewiadomych, a iakiekolwiek prawo rzeczowe hipoteki przywileiu lub służebności do tey Kamienicy tu w Krakowie pod L. 19 i 51 stoiącey mieć mogących, a to przez położenie kopii tegoż Pozwu w Biórze JW. Prokuratora przy Trybunale I. Inst: przylepienie kopii na drzwiach Sądowych w Sali Audyeocyonalney i umiesszczeniu takieyże kopii Pozwu w Dzienniku Rządowym. — I onymże nakazałem aby w przeciągu dwóch miesięcy od położenia ninieyszego Pozwu rachuiąc stósownie do przepisu Art: 753 i 754 K. P. S. dokumenta swoie ich prawa i wierzytelności tudzież hipotekę lub przywiley na tey Kamienicy pod L. 19 i 51 dowodzące przed W. Sędzią Delegowanym Ostaszewskim tu w Krakowie mięszkaiącym produkowali i żądania swego umieszczenia wnieśli pod rygorem prekluzyi, a to końce sporządzenia Klassyfikacyi na cenie szacunkowey za tęż Kamienicę z Licytacyi wynikłey.

W Krakowie dnia 2 Stycznia 1821 roku.

Ignacy Życki, Woźny.